

De pentekeningen van / Les dessins à la plume
de Emiel **WALRAVENS** (1879-1914) :

43H) De afbeeldingen in / Les illustrations dans
Robespierre en Charlotte Corday (1913)

van Johan **VERHIEST**.

par / door Bernard GOORDEN

Het is tijd hulde aan Emiel WALRAVENS te bewijzen / Il est temps de rendre hommage à Emiel WALRAVENS.

Er zijn bijna geen artikels over hem / Il n'y a presque pas d'articles sur lui.

De uitgever Lode OPDEBEEK en, o. a., schrijver Lodewijk VAN LAEKEN (1869-1930), in de loop van de tijd, denkt dat sommige pentekeningen aan Edmond VAN OFFEL (1871-1959) te wijten zijn. / Au fil du temps, l'éditeur Lode OPDEBEEK et, e. a., écrivain Lodewijk VAN LAEKEN, pense que certains des dessins d'Emiel WALRAVENS sont dus à Edmond VAN OFFEL.

De beste oplossing om hem een hulde te bewijzen is zijn pentekeningen te reproduceren / La meilleure solution pour lui rendre hommage consiste à reproduire ses illustrations.

In de **eerste** uitgave van ***Robespierre en Charlotte Corday*** (1913) door Johan **Verhiest** zijn er pentekeningen van Emiel **WALRAVENS** (1879-1914) / Dans la **première** édition de ***Robespierre en Charlotte Corday*** (1913) par Johan **Verhiest** il y a des illustrations d'Emiel **WALRAVENS**.

In een vijfde uitgave van *Maria-Antoinette* (1907), onder de titel van *Lodewijk XVII het gemartelde koningskind* (1928) bewerkt, selecteerde Lode Opdebeek een paar van deze vroegere pentekeningen / Dans une cinquième édition de *Maria-Antoinette* (1907), sous le titre de *Lodewijk XVII het gemartelde koningskind* (1928), Lode Opdebeek a sélectionné quelques-unes de ces illustrations antérieures.

Tussen deze illustraties zijn er zulke pentekeningen van Emiel **WALRAVENS** (1879-1914) / Parmi ces illustrations, il y en a de telles dues à Emiel **WALRAVENS**.

BIBLIOGRAFIE / BIBLIOGRAPHIE.

Johan **Verhiest** ; *Robespierre en Charlotte Corday* ; Antwerpen, Vlaamsche Boekhandel ; 1913, 1558 bladzijden.

Robespierre, zijn leven en vreselijk einde ; Antwerpen, Vlaamsche Boekhandel (?) ; 1921, 1600 bladzijden.

GOORDEN, Bernard ; « De pentekeningen van / Les dessins à la plume de Emiel **WALRAVENS** (1879-1914) : **30**) De afbeeldingen in / Les illustrations dans *Vaderland* (19 ??) van / de Lodewijk **VAN LAEKEN** (1869-1930) :

<http://www.idesetautres.be/upload/EMIEL%20WALRAVENS%20AFBEELDINGEN%20ILLUSTRATIONS%2030%20VADERLAND%20LODEWIJK%20VAN%20LAEKEN%20BGOORDEN.pdf>

Aanhonding van een Vendeër

Robespierre

50

Robespierre en Charlotte Corday (1913)

— *Ah, la canaille!*... Zoo, zoo, ze hebben mijn Mastouche in de gevangenis durven werpen! *Les chenapans!* Men zal ze leeren een soldaat der republiek aan te raken. *Je te venge*, Mastouche! Ik zal u bloedig wreken. Hebben ze één haar van uw hoofd durven aanraken?

— Neen, generaal.

— Ha, zij hebben niet gedurfd, de laffe rekels! Ze zouden anders niet beter gewenscht hebben, ze zouden u gefusilleerd hebben, Mastouche, indien ze gedurfd hadden.

— Wel mogelijk, generaal.

— Neen, neen! raasde Durutt voort, dat zouden ze zeker. Gelukkig voor hen, dat ze u niet aangeraakt hebben, of het zou er anders gespannen hebben. Zij hebben u toch zeker niet bedreigd?

— Ja wel, generaal.

Durutt bonsde recht als een bezetene. Dit was echter meer komedie dan verontwaardiging; zijn officieren, die den schavuit kenden, en wisten waar hij naartoe wilde, pinkten tegen elkander.

— Durutt riekt weer bloed! fluistert er een.

— Hij zal dan wel het middel kunnen vinden, om er te vergieten.

— Hoor maar hoe hij tiert: *Mon brave Mastouche* van hier, *mon brave Mastouche* van daar. En *au fond*, hij zit met Mastouche zooveel in als een visch met een citroen.

— Wat, ik wed dat hij spijt heeft dat de brigands hem niet gefusilleerd hebben, dan had hij aanstonds een rede gehad om zijn bloeddorst te lesschen, terwijl hij er nu eene moet zoeken.

— Hij zal ze toch vinden.

— Daar twijfel ik geen oogenblik aan.

Durutt was woest rechtgesprongen.

— *Comment, mon brave Mastouche*, raasde en bulderde hij, zij hebben u durven bedreigen?

— Ja, generaal.

— Bij de republiek! Zooveel stoutheid zal ik wreken, bloedig wreken!

— Daar hebt gij het, fluisterden de officieren.

— En met wat heeft men u bedreigd?

— Met den dood, generaal.

— Met den dood? Zij hebben gedurfd! Wie heeft dit gedaan? Wie? Zeg het mij; hij heeft zijn laatsten dag geleefd.

— Hun veldheer, generaal.

— Hun veldheer? Ha, dat men hem hier brenge, oogenblikkelijk!

— Hij is uit de stad, generaal.

— De stad uit! Oh, die laffe schelm. Ik zal hem toch wel krijgen... Hoe heet hij, opdat ik den naam van dien schurk niet vergete.

— Corbeels, generaal.

— Corbeels! *Bon!*... *Ça y est!* Corbeels!... *Connu*... Die zijn rekening is klaar, als hij in mijn handen valt en, lang zal dit niet meer aanloopen.

Hij ledigde zijn roomer.

— *Mais en attendant, mon brave Mastouche*, gij zijt bedreigd geweest. Die beleediging moet gestraft worden, onmiddellijk gestraft. Is het niet, *citoyens*?

De officieren knikten lachend ja. Hun generaal had weer de bloedwoede, hij moest bloed zien, kost wat kost. Zij kenden zijn ziekte, maar die kerels noemden dat eene *goddige manie* van hun veldheer. Zij waren gewoon gruwelen te plegen; overigens, Vlamingenbloed, dat telde immers niet.

Er bewoog zich iets in de straat:

— Wat is dat? vroeg Durutt.

— Het is het piket soldaten, dat wederkeert.

— Welk piket?

— Dat de gevangenen heeft weggebracht.

Durutt keek verbaasd en ondervragend.

Van welke gevangenen sprak men?

— Wel, daareven, generaal, hebt gij het bevel gegeven een tiental der bijzonderste ingezetenen der stad aan te houden.

— Ha, juist, 't is waar. Roep hun sergeant.

Deze trad de kamer binnen.

— Alles in regel, sergeant?

— Ja, generaal.

— Hoeveel hebt gij er aangehouden?

— Negen, generaal.

— Negen! *C'est peu!* *Enfin!* Drink een roomer wijn.

— *Santé*, generaal!

— *A la vôtre*... En zitten ze achter de grendels?

— Ja, generaal.

— Nergens tegenstand ontmoet?

— Neen, generaal.

— Geen geweld moeten gebruiken?

— Neen, generaal, alleen eenige vrouwen en kinderen, die weenden en jankten.

Durutt lachte luid.

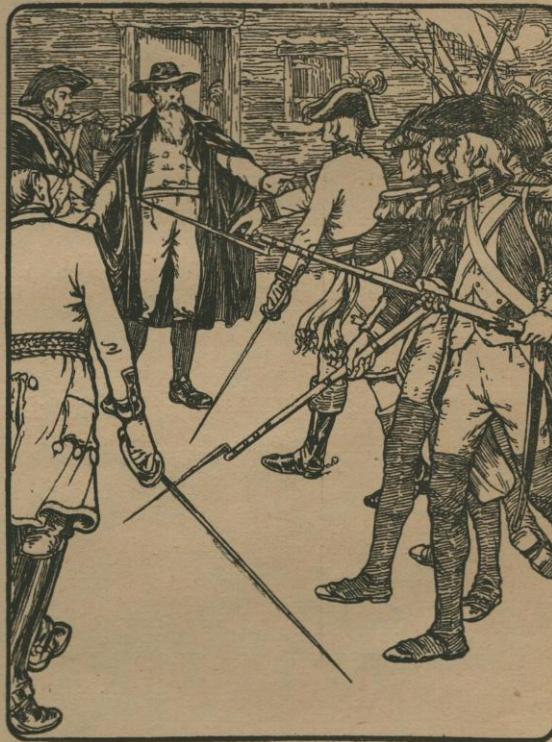
— *Oui, oui, je sais!* Het oude lieke, altijd hetzelfde. Ik hoor dat van hier... Vader! vader! vader! En huilen, en schreeuwen, en smeeken, en de armen omhoog steken en de handen wringen, niet waar, sergeant?

— Juist, generaal, zoo is het gegaan. Zelfs bood men mij ergens honderdduizend livres in goud, indien ik den gevangene wilde vrij laten.

Durutt's oogen fonkelden.

— Honderdduizend livres in goud, murmelde hij. *Mazette!* dat is een aardig sommetje, en hoe heet die kerel?

— Zerezo, generaal.

De aanhouding van Zerezo.

— Zerezo! *Tiens, tiens!*

Hij kribbelde den naam onder dien van Pieter Corbeels.

— *C'est bon!* Gij hebt gedaan, sergeant.

De verdierlijkste bloedhond smakte met de lippen en keek in 't ronde.

— Negen in 't gevang. Morgen kon men er meer nemen. Plots ontmoette zijn blik dien van Mastouche.

— *Ah! mon brave*, ge zijt daar nog altijd, *et toujours pas vengé?* Men heeft u willen fusilleeren, zegt gij, maar hoe zijt ge dan ontsnapt?

Wat gij met mij zult doen, zal ik gelaten dragen, als boete voor bedreven kwaad; wat echter de verdediging van mijn

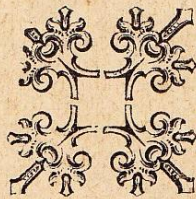
vaderland betreft, daarover heb ik mij niets te verwijten, **dat** berouwt mij niet. »

Judas van Tyrol

Robespierre
en
Charlotte Corday

DOOR

JOHAN VERHIEST

— ANTWERPEN —

VLAAMSCH E BOEKHANDEL, ST WILLEBRORDSSTRAAT, 47.

— 1913 —

Lodewijk VAN LAEKEN

VADERLAND

(De Boerenkrijg in de Kempen)

Geheel herziene uitgave

Pentteekeningen van Jan WATERSCHOOT
Kleuromslag van Emiel WALRAVENS

L. OPDEBEEK — Uitgever — ANTWERPEN

GOORDEN, Bernard ; « De **pentekeningen** van / Les dessins à la plume de Emiel **WALRAVENS** (1879-1914) : **22**) De afbeeldingen in / Les illustrations dans **De Judas van Tyrol** (19 ??) van / de David **VLEMINCKX** (18 ??-19 ??) :

<http://www.idesetautres.be/upload/EMIEL%20WALRAVENS%20AFBEELDINGEN%20ILLUSTRATIONS%2022%20JUDAS%20VAN%20TYROL%20VLEMINCKX%20BGOORDEN.pdf>

In deze reeks al heruitgegeven.

Een pentekening (op bladzijde 161) uit de **eerste** uitgave van **Robespierre en Charlotte Corday** (Antwerpen, Vlaamsche Boekhandel ; 1913, 1558 bladzijden). Een afkorting “E.W.” wordt hier **duidelijk vermeld.**

<https://www.idesetautres.be/upload/download.php?file=EMIEL%20WALRAVENS%20AFBEELDINGEN%20ILLUSTRATIONS%2043A%20ROBESPIERRE%201913.pdf>

Op bladzijde 3 uit de **eerste** uitgave van **Robespierre en Charlotte Corday** :

<https://www.idesetautres.be/upload/download.php?file=EMIEL%20WALRAVENS%20AFBEELDINGEN%20ILLUSTRATIONS%2043B%20ROBESPIERRE%201913.pdf>

Op bladzijde 193 uit de **eerste** uitgave van **Robespierre en Charlotte Corday** :

<https://www.idesetautres.be/upload/download.php?file=EMIEL%20WALRAVENS%20AFBEELDINGEN%20ILLUSTRATIONS%2043C%20ROBESPIERRE%201913.pdf>

[N%20ILLUSTRATIONS%2043C%20ROBESPIERE%201913.pdf](https://www.idesetautres.be/upload/download.php?file=EMIEL%20WALRAVENS%20AFBEELDINGE%20N%20ILLUSTRATIONS%2043C%20ROBESPIERE%201913.pdf)

Op bladzijde 225 uit de **eerste** uitgave van ***Robespierre en Charlotte Corday*** :

<https://www.idesetautres.be/upload/download.php?file=EMIEL%20WALRAVENS%20AFBEELDINGE%20N%20ILLUSTRATIONS%2043D%20ROBESPIERE%201913.pdf>

Op bladzijde 257 uit de **eerste** uitgave van ***Robespierre en Charlotte Corday*** :

<https://www.idesetautres.be/upload/download.php?file=EMIEL%20WALRAVENS%20AFBEELDINGE%20N%20ILLUSTRATIONS%2043e%20ROBESPIERE%201913.pdf>

Op bladzijde 289 uit de **eerste** uitgave van ***Robespierre en Charlotte Corday*** :

<https://www.idesetautres.be/upload/download.php?file=EMIEL%20WALRAVENS%20AFBEELDINGE%20N%20ILLUSTRATIONS%2043F%20ROBESPIERE%201913.pdf>

Op bladzijde 1213 uit de **eerste** uitgave van ***Robespierre en Charlotte Corday*** :

<https://www.idesetautres.be/upload/download.php?file=EMIEL%20WALRAVENS%20AFBEELDINGE%20N%20ILLUSTRATIONS%2043G%20ROBESPIERE%201913.pdf>

Meesterwerken van / chefs-d'oeuvre de
Emiel Walravens.

Tijl Uilenspiegel in Vlaanderen (1904) van Jan Bruylants :

http://www.dbnl.org/tekst/bruy002tijl01_01/

De wonderlijke lotgevallen van Jan zonder Vrees (1910) van Constant de Kinder * :

https://www.dbnl.org/tekst/kind008wond01_01/kind008wond01_01.pdf

https://www.dbnl.org/arch/kind008wond02_01/pag/kind008wond02_01.pdf

(vijfde uitgave, 1940)

https://www.dbnl.org/tekst/kind008wond01_01/colofon.php

Over / Au sujet de **Emiel Walravens**.

WYNANTS, Maurits ; “*Emiel Walravens, of de zoektocht naar een nagenoeg onbekend kunstenaar*”, in **Het Hof van Melijn** (driemaandelijks ledenblad van de vzw « *De vrienden van de School van Tervuren* »), Tervuren, 13 (2000), nr. 2, bladzijden 18-27.

GOORDEN, Bernard ; « *Hoe Lode OPDEBEEK (1869-1930) boeken liet illustreren die hij uitgaf 1 / Comment Lode OPDEBEEK (1869-1930) faisait illustrer des livres qu’il éditait 1 : Terugkomende pentekeningen van Emiel WALRAVENS (1879-1914) in 5 vergeleken boeken / Illustrations récurrentes d’Emiel WALRAVENS (1879-1914) dans 5 livres (De Bruid van Jan van Breydel, Groeninghe, Genoveva van Brabant / Geneviève de Brabant, La vie de Marie Stuart, Kerlingaland) :*

<http://www.idesetautres.be/upload/AFBEELDINGE%20EMIEL%20WALRAVENS%20BRUID%20JAN%20BREYDEL%20VERGELEKEN%20MET%20NHOUD%204%20ANDERE%20BOEKEN%20BGOORDEN.pdf>

GOORDEN, Bernard ; « *Lode OPDEBEEK en de Franse Revolutie / Lode OPDEBEEK et la Révolution française* » :

<https://www.idesetautres.be/upload/download.php?file=LODE%20OPDEBEEK%20EN%20DE%20FRANSE%20REVOLUTIE%20ET%20LA%20REVOLUTION%20FRANCAISE%20BGOORDEN.pdf>

GOORDEN, Bernard ; « De **pentekeningen** van / Les dessins à la plume de Emiel **WALRAVENS** (1879-1914) : **1**) De afbeeldingen in / Les illustrations dans **Groeninghe** (1910) **van** / de Abraham **HANS** » :

<http://www.idesetautres.be/upload/EMIEL%20WALRAVENS%20AFBEELDINGEN%20ILLUSTRATIENS%2001%20GROENINGHE%20ABRAHAM%20HANS%20BGOORDEN.pdf>

GOORDEN, Bernard ; « De **pentekeningen** van / Les dessins à la plume de Emiel **WALRAVENS** (1879-1914) : **1bis**) De afbeeldingen / de **portretten** in / Les illustrations / les **portraits** dans **Groeninghe** (1910) **van** / de Abraham **HANS** :

<http://www.idesetautres.be/upload/EMIEL%20WALRAVENS%20AFBEELDINGEN%20ILLUSTRATIENS%2001bis%20GROENINGHE%20PORTRETTE>

[N%20PORTRAITS%20ABRAHAM%20HANS%20BGOORDEN.pdf](http://www.idesetautres.be/upload/GWYDE%20GUI%20de%20DAMPIERRE%20PORTRET%20PORTRAIT%20BGOORDEN.pdf)

GOORDEN, Bernard ; « Is het **portret** van Gwyde (Gwijde) van Dampierre van Emiel **WALRAVENS** (1879-1914), van Edmond **VAN OFFEL** (1871-1959) of van een vroegere kunstenaar ? ... / Le **portrait** de Gui (Guy) de Dampierre est-il d'Emiel **WALRAVENS**, d'Edmond **VAN OFFEL** ou d'un artiste antérieur ? » :

<http://www.idesetautres.be/upload/GWYDE%20GUI%20de%20DAMPIERRE%20PORTRET%20PORTRAIT%20BGOORDEN.pdf>

GOORDEN, Bernard ; « De **pentekeningen** van / Les dessins à la plume de Emiel **WALRAVENS** (1879-1914) : **1ter**) Andere afbeeldingen in / Autres illustrations dans **Groeninghe** (1910) **van** / de Abraham **HANS**. Sommige misschien van Edmond Van Offel, moeilijk te onderscheiden :

<http://www.idesetautres.be/upload/EMIEL%20WALRAVENS%20AFBEELDINGEN%20ILLUSTRATIONS%2001ter%20GROENINGHE%20ABRAHAM%20HANS%20BGOORDEN.pdf>

GOORDEN, Bernard ; « De **pentekeningen** van / Les dessins à la plume de Emiel **WALRAVENS** (1879-1914) : **2**) De afbeeldingen in / Les illustrations dans **Het nevelmanteltje** (1923 ?) **van** / de K. **BOUTER** (= Lode **OPDEBEEK**) :

<http://www.idesetautres.be/upload/EMIEL%20WALRAVENS%20AFBEELDINGEN%20ILLUSTRATIONS%2002ter%20HET%20NEVELMANTELTJE%20K%20BOUTER%20OPDEBEEK.pdf>

[NS%2002%20NEVELMANTELJTJE%20kBOUTER%20BGOORDEN.pdf](http://www.idesetautres.be/upload/EMIEL%20WALRAVENS%20AFBEELDINGEN%20ILLUSTRATIONS%2003%20BOKKENRIJDERS%20LAND%20VALKENBERG%20PIETER%20ECREVISSE%20BGOORDEN.pdf)

GOORDEN, Bernard ; « De **pentekeningen** van / Les dessins à la plume de Emiel **WALRAVENS** (1879-1914) : **3**) De afbeeldingen in / Les illustrations dans **De bokkenrijders in het land van Valkenberg** (1910) van / de Pieter **ECREVISSE** (1804-1879) :

<http://www.idesetautres.be/upload/EMIEL%20WALRAVENS%20AFBEELDINGEN%20ILLUSTRATIONS%2003%20BOKKENRIJDERS%20LAND%20VALKENBERG%20PIETER%20ECREVISSE%20BGOORDEN.pdf>

N.B. : in een heruitgave van 1979 dankzij Albert VAN HAGELAND, in de reeks “**Vlaamse volksboeken**”, zijn er andere afbeeldingen maar, op eerste zicht, geen van Emiel WALRAVENS. Gratis te downloaden via LINK

<http://www.dbnl.org/titels/titel.php?id=ecre001bokk02>

GOORDEN, Bernard ; « De **pentekeningen** van / Les dessins à la plume de Emiel **WALRAVENS** (1879-1914) : **4**) De afbeeldingen in / Les illustrations dans **Het kraaiennest** (1912) van / de Jan Renier **SNIEDERS** (1812-1888) :

<http://www.idesetautres.be/upload/EMIEL%20WALRAVENS%20AFBEELDINGEN%20ILLUSTRATIONS%2004%20KRAAIENNEST%20SNIEDERS%20BGOORDEN.pdf>

GOORDEN, Bernard ; « De **pentekeningen** van / Les dessins à la plume de Emiel **WALRAVENS**

(1879-1914) : **5**) De afbeeldingen in / Les illustrations dans ***Maria van Brabant*** (1903) van / de Hubert **MELIS** (1872-1949) :

<http://www.idesetautres.be/upload/EMIEL%20WALRAVENS%20AFBEELDINGEN%20ILLUSTRATIENS%2005%20MARIA%20VAN%20BRABANT%20MELIS%20BGOORDEN.pdf>

GOORDEN, Bernard ; « De **pentekeningen** van / Les dessins à la plume de Emiel **WALRAVENS** (1879-1914) : **6**) De afbeeldingen in / Les illustrations dans ***Genoveva van Brabant*** (1866 **en** 1918). Une œuvre traitée par 2 auteurs : Johana-Desideria **COURTMANS-BERCHMANS** (1811-1890) et Jan **VERRIEST**, pseudonyme que nous avons percé à jour, de Lode OPDEBEEK :

<http://www.idesetautres.be/upload/EMIEL%20WALRAVENS%20AFBEELDINGEN%20ILLUSTRATIENS%2006%20GENOVEVA%20VAN%20BRABANT%20BGOORDEN.pdf>

GOORDEN, Bernard ; « De **pentekeningen** van / Les dessins à la plume de Emiel **WALRAVENS** (1879-1914) : **7**) De afbeeldingen in / Les illustrations dans ***De laatste lotgevallen van Robert en Bertrand*** (1905) van / de Jan **BRUYLANTS** (1871-1928) :

<http://www.idesetautres.be/upload/EMIEL%20WALRAVENS%20AFBEELDINGEN%20ILLUSTRATIENS%2007%20ROBERT%20EN%20BERTRAND%20BRUYLANTS%20BGOORDEN.pdf>

GOORDEN, Bernard ; « De **pentekeningen** van / Les dessins à la plume de Emiel **WALRAVENS** (1879-1914) : **8**) De afbeeldingen in / Les illustrations dans **De dodenvelden van Siberië** (1890) **van** / de Victor von **FALK** (1861-1926) :

<http://www.idesetautres.be/upload/EMIEL%20WALRAVENS%20AFBEELDINGEN%20ILLUSTRATIENS%2008%20DODENVELDEN%20SIBERIE%20VON%20FALK%20BGOORDEN.pdf>

GOORDEN, Bernard ; « De **pentekeningen** van / Les dessins à la plume de Emiel **WALRAVENS** (1879-1914) : **9**) De afbeeldingen in / Les illustrations dans **Vlaamsch Bloed** (1906) **van** / de Lodewijk **VAN LAEKEN** (1869-1930) :

<http://www.idesetautres.be/upload/EMIEL%20WALRAVENS%20AFBEELDINGEN%20ILLUSTRATIENS%2009%20VLAAMSCH%20BLOED%20LODEWIJK%20VAN%20LAEKEN%20BGOORDEN.pdf>

GOORDEN, Bernard ; « De **pentekeningen** van / Les dessins à la plume de Emiel **WALRAVENS** (1879-1914) : **10**) De afbeeldingen in / Les illustrations dans **Leopold II** (uitgavedatum : vóór 1912) **van** / de Abraham **HANS** (1882-1939) :

<http://www.idesetautres.be/upload/EMIEL%20WALRAVENS%20AFBEELDINGEN%20ILLUSTRATIENS%2010%20LEOPOLD%20II%20ABRAHAM%20HANS%20BGOORDEN.pdf>

GOORDEN, Bernard ; « De **pentekeningen** van / Les dessins à la plume de Emiel **WALRAVENS** (1879-1914) : **11**) De afbeeldingen in / Les

illustrations dans *Lange Wapper* (o. a. 1912) van / de Karel **ADRIAENSSENS** en van / de Abraham **HANS** (1882-1939) :

<http://www.idesetautres.be/upload/EMIEL%20WALRAVENS%20AFBEELDINGEN%20ILLUSTRATIENS%2011%20LANGE%20WAPPER%20BGOORDEN.pdf>

GOORDEN, Bernard ; « De **pentekeningen** van / Les dessins à la plume de Emiel **WALRAVENS** (1879-1914) : **12**) De afbeeldingen in / Les illustrations dans *De brandstichter* (1923) van / de Jan Renier **SNIEDERS** (1812-1888) :

<http://www.idesetautres.be/upload/EMIEL%20WALRAVENS%20AFBEELDINGEN%20ILLUSTRATIENS%2012%20BRANDSTICHTER%20SNIEDERS%20BGOORDEN.pdf>

GOORDEN, Bernard ; « Welke **pentekeningen** van Emiel **WALRAVENS** (1879-1914) waren in Abraham **HANS**' *Antwerpen in zijn verleden* (1907) ? ... » :

<http://www.idesetautres.be/upload/EMIEL%20WALRAVENS%20AFBEELDINGEN%20ILLUSTRATIENS%20ANTWERPEN%20IN%20ZIJN%20VERLEDEN%201%20ABRAHAM%20HANS%20BGOORDEN.pdf>

GOORDEN, Bernard ; « De **pentekeningen** van / Les dessins à la plume de Emiel **WALRAVENS** (1879-1914) : **13**) De afbeeldingen in / Les illustrations dans *De Italiaansche vuurwerkmaker* van / de Abraham **HANS** (1882-1939) :

<http://www.idesetautres.be/upload/EMIEL%20WALRAVENS%20AFBEELDINGEN%20ILLUSTRATIONS%2013%20ITALIAANSCH%20VUURWERKMAKER%20ABRAHAM%20HANS%20BGOORDEN.pdf>

GOORDEN, Bernard ; « De **pentekeningen** van / Les dessins à la plume de Emiel **WALRAVENS** (1879-1914) : **14**) De afbeeldingen in / Les illustrations dans *Alva's standbeeld van* / de Abraham **HANS** (1882-1939) :

<http://www.idesetautres.be/upload/EMIEL%20WALRAVENS%20AFBEELDINGEN%20ILLUSTRATIONS%2014%20ALVAs%20STANDBEELD%20ABRAHAM%20HANS%20BGOORDEN.pdf>

GOORDEN, Bernard ; « De **pentekeningen** van / Les dessins à la plume de Emiel **WALRAVENS** (1879-1914) : **15**) De afbeeldingen in / Les illustrations dans *Jeanne d'Arc* (1898) van / de Lodewijk **VAN LAEKEN** (1869-1930) :

<http://www.idesetautres.be/upload/EMIEL%20WALRAVENS%20AFBEELDINGEN%20ILLUSTRATIONS%2015%20JEANNE%20ARC%20LODEWIJK%20VAN%20LAEKEN%20BGOORDEN.pdf>

GOORDEN, Bernard ; « De **pentekeningen** van / Les dessins à la plume de Emiel **WALRAVENS** (1879-1914) : **16**) De afbeeldingen in / Les illustrations dans *Vade-Mecum voor den Tooneelspeler – Liefhebber* (1910) van / de Lode **KRINKELS** (1858-1921).

In dit boek is er ook een verrassing, een « *publiciteit* » voor **HILPERIC EN FREDEGONDE** / Dans ce livre il y a aussi une surprise, une « *publicité* » pour **HILPERIC EN FREDEGONDE**

<http://www.idesetautres.be/upload/EMIEL%20WALRAVENS%20AFBEELDINGEN%20ILLUSTRATIONS%2016%20VADE%20MECUM%20TONEELSPELER%20LIEFHEDBER%20KRINKELS%20BGOORDEN.pdf>

GOORDEN, Bernard ; « De **pentekeningen** van / Les dessins à la plume de Emiel **WALRAVENS** (1879-1914) : **17**) De afbeeldingen in / Les illustrations dans **Hoe men burgemeester wordt** (1910) **van** / de Jan Renier **SNIEDERS** (1812-1888) :

<http://www.idesetautres.be/upload/EMIEL%20WALRAVENS%20AFBEELDINGEN%20ILLUSTRATIONS%2017%20HOE%20MEN%20BURGEMEESTER%20WORDT%20SNIEDERS%20BGOORDEN.pdf>

GOORDEN, Bernard ; « De **pentekeningen** van / Les dessins à la plume de Emiel **WALRAVENS** (1879-1914) : **18**) De afbeeldingen in / Les illustrations dans **Betje op zee** (1890 ?) **van** / de Pol **SELENS** (18??-19 ??) :

<http://www.idesetautres.be/upload/EMIEL%20WALRAVENS%20AFBEELDINGEN%20ILLUSTRATIONS%2018%20BETJE%20OP%20ZEE%20SELENS%20BGOORDEN.pdf>

GOORDEN, Bernard ; « De **pentekeningen** van / Les dessins à la plume de Emiel **WALRAVENS**

(1879-1914) : **19**) De afbeeldingen in / Les illustrations dans **Nikolaas Zannekin** of **Cassel** (1913) van / de Abraham **HANS** (1882-1939) :

<http://www.idesetautres.be/upload/EMIEL%20WALRAVENS%20AFBEELDINGEN%20ILLUSTRATIONS%2019%20NIKOLAAS%20ZANNEKIN%20ABRAHAM%20HANS%20BGOORDEN.pdf>

GOORDEN, Bernard ; « De **pentekeningen** van / Les dessins à la plume de Emiel **WALRAVENS** (1879-1914) : **20**) De afbeeldingen in / Les illustrations dans **De schuimlopers** (1910) van / de Jan Renier **SNIEDERS** (1812-1888) :

<http://www.idesetautres.be/upload/EMIEL%20WALRAVENS%20AFBEELDINGEN%20ILLUSTRATIONS%2020%20SCHUIMLOPERS%20SNIEDERS%20BGOORDEN.pdf>

GOORDEN, Bernard ; « De **pentekeningen** van / Les dessins à la plume de Emiel **WALRAVENS** (1879-1914) : **21**) De afbeeldingen in / Les illustrations dans **Jan onversaagd** (1908) van / de Karel **ADRIAENSSENS** (18??-19??) :

<http://www.idesetautres.be/upload/EMIEL%20WALRAVENS%20AFBEELDINGEN%20ILLUSTRATIONS%2021%20JAN%20ONVERSAAGD%20ADRIAENSSENS%20BGOORDEN.pdf>

GOORDEN, Bernard ; « De **pentekeningen** van / Les dessins à la plume de Emiel **WALRAVENS** (1879-1914) : **23**) De afbeeldingen in / Les illustrations dans **Bertrand, de zwarte jager** of

Gemeente (1944) **van / de Constant DE KINDER** (1863-1943) :

<http://www.idesetautres.be/upload/EMIEL%20WALRAVENS%20AFBEELDINGEN%20ILLUSTRATIONS%2023%20BERTRAND%20ZWARTE%20JAGER%20GEMEENTE%20DE%20KINDER%20BGOORDEN.pdf>

GOORDEN, Bernard ; « De **pentekeningen** van / Les dessins à la plume de Emiel **WALRAVENS** (1879-1914) / **24**) De afbeeldingen in / Les illustrations dans **De meesterknecht** (1855) **van / de Jan Renier SNIEDERS** (1812-1888) :

<http://www.idesetautres.be/upload/EMIEL%20WALRAVENS%20AFBEELDINGEN%20ILLUSTRATIONS%2024%20MEESTERKNECHT%20SNIEDERS%20BGOORDEN.pdf>

VAN GASSE, Freddy ; « De **pentekeningen** van / Les dessins à la plume de Emiel **WALRAVENS** (1879-1914) : **25**) De afbeeldingen in / Les illustrations dans **Voor de jeugd / Gemengde vertellingen 2** (1904) **van / de Constant DE KINDER** (1863-1943) :

<http://www.idesetautres.be/upload/EMIEL%20WALRAVENS%20AFBEELDINGEN%20ILLUSTRATIONS%2025%20VOOR%20DE%20JEUGD%20GEMENGDE%20VERTELLINGEN%202%20DE%20KINDER%20BGOORDEN.pdf>

GOORDEN, Bernard ; « De **pentekeningen** van / Les dessins à la plume de Emiel **WALRAVENS** (1879-1914) : **26**) De afbeeldingen in / Les

illustrations dans **Sneeuwvitje** (1929) van / de K. **BOUTER** (= Lode OPDEBEEK) + **De paradijsvogeltjes** (1931) van / de Karel **ADRIAENSSENS** :

<http://www.idesetautres.be/upload/EMIEL%20WALRAVENS%20AFBEELDINGEN%20ILLUSTRATIENS%2026%20SNEEUWWITJE%20kBOUTER%20PARADIJSVOGELTJES%20ADRIAENSSENS%20BGOORDEN.pdf>

GOORDEN, Bernard ; « De **pentekeningen** van / Les dessins à la plume de Emiel **WALRAVENS** (1879-1914) : **27**) De afbeeldingen in / Les illustrations dans **Antwerpen na de overgave** (1908 ?) van / de Abraham **HANS** (1882-1939) :

<http://www.idesetautres.be/upload/EMIEL%20WALRAVENS%20AFBEELDINGEN%20ILLUSTRATIENS%2027%20ANTWERPEN%20NA%20DE%20OVERGAVE%20ABRAHAM%20HANS%20BGOORDEN.pdf>

GOORDEN, Bernard ; « De **pentekeningen** van / Les dessins à la plume de Emiel **WALRAVENS** (1879-1914) : **28**) De afbeeldingen in / Les illustrations dans **De wonderdokter** (1884) van / de Jan Renier **SNIEDERS** (1812-1888) :

<http://www.idesetautres.be/upload/EMIEL%20WALRAVENS%20AFBEELDINGEN%20ILLUSTRATIENS%2028%20WONDERDOKTER%20SNIEDERS%20BGOORDEN.pdf>

GOORDEN, Bernard ; « De **pentekeningen** van / Les dessins à la plume de Emiel **WALRAVENS**

(1879-1914) : **29**) De afbeeldingen in / Les illustrations dans *Maarten Van Rossum van* / de Abraham **HANS** (1882-1939) :

<http://www.idesetautres.be/upload/EMIEL%20WALRAVENS%20AFBEELDINGEN%20ILLUSTRATIONS%2029%20MAARTEN%20VAN%20ROSSUM%20ABRAHAM%20HANS%20BGOORDEN.pdf>

GOORDEN, Bernard ; « De **pentekeningen** van / Les dessins à la plume de Emiel **WALRAVENS**

(1879-1914) : **30**) De afbeeldingen in / Les illustrations dans *Vaderland* (19 ??) van / de Lodewijk **VAN LAEKEN** (1869-1930) :

<http://www.idesetautres.be/upload/EMIEL%20WALRAVENS%20AFBEELDINGEN%20ILLUSTRATIONS%2030%20VADERLAND%20LODEWIJK%20VAN%20LAEKEN%20BGOORDEN.pdf>

GOORDEN, Bernard ; « De **pentekeningen** van / Les dessins à la plume de Emiel **WALRAVENS**

(1879-1914) : **31**) De afbeeldingen in / Les illustrations dans *(Fernand) de zeerover* (1845) van / de Pieter Frans **VAN KERCKHOVEN** (1818-1857) :

<http://www.idesetautres.be/upload/EMIEL%20WALRAVENS%20AFBEELDINGEN%20ILLUSTRATIONS%2031%20ZEEROVER%20VAN%20KERCKHOVEN%20BGOORDEN.pdf>

GOORDEN, Bernard ; « De **pentekeningen** van / Les dessins à la plume de Emiel **WALRAVENS**

(1879-1914) : **32**) De afbeeldingen in / Les illustrations dans *Amanda / uit het leven der*

zinneloozen (18??) **van** / de Jan Renier **SNIEDERS** (1812-1888) :

<http://www.idesetautres.be/upload/EMIEL%20WALRAVENS%20AFBEELDINGEN%20ILLUSTRATIONS%2032%20AMANDA%20SNIEDERS%20BGOORDEN.pdf>

GOORDEN, Bernard ; « De **pentekeningen** van / Les dessins à la plume de Emiel **WALRAVENS** (1879-1914) : **33**) De afbeeldingen in / Les illustrations dans **Generaal De Wet, held van Zuid Afrika** (1907) **van** / de Rik **VAN FIENEN** (1869-1930) :

<http://www.idesetautres.be/upload/EMIEL%20WALRAVENS%20AFBEELDINGEN%20ILLUSTRATIONS%2033%20GENERAAL%20DE%20WET%20HELD%20ZUID%20AFRIKA%20RIK%20VAN%20FIENEN%20BGOORDEN.pdf>

GOORDEN, Bernard ; « De **pentekeningen** van / Les dessins à la plume de Emiel **WALRAVENS** (1879-1914) : **34**) De afbeeldingen in / Les illustrations dans **Abel Pollet** (1909) **van** / de Constant **JARDINIER**, schuilnaam van / pseudonyme d'**Abraham HANS** » :

<http://www.idesetautres.be/upload/EMIEL%20WALRAVENS%20AFBEELDINGEN%20ILLUSTRATIONS%2034%20ABEL%20POLLET%20CONSTANT%20JARDINIER%20BGOORDEN.pdf>

GOORDEN, Bernard ; « De **pentekeningen** van / Les dessins à la plume de Emiel **WALRAVENS** (1879-1914) : **35**) De afbeeldingen in / Les

illustrations dans **James Watt** (1925 ?) van / de Jan **VERBEKE**, schuilnaam van / pseudonyme d'**Abraham HANS** :

<http://www.idesetautres.be/upload/EMIEL%20WALRAVENS%20AFBEELDINGEN%20ILLUSTRATIONS%2035%20JAMES%20WATT%20JAN%20VERBEKE%20ABRAHAM%20HANS%20BGOORDEN.pdf>

GOORDEN, Bernard ; « De **pentekeningen** van / Les dessins à la plume de Emiel **WALRAVENS** (1879-1914) : **36**) De afbeeldingen in / Les illustrations dans **De reis rond de wereld door twee Vlaamsche jongens** (1910) van / de **AUCTOR**, schuilnaam van / pseudonyme de **Jan BRUYLANTS Jr.** (1871-1928) :

<http://www.idesetautres.be/upload/EMIEL%20WALRAVENS%20AFBEELDINGEN%20ILLUSTRATIONS%2036%20REIS%20ROND%20WERELD%20TWE%20VLAAMSCHE%20JONGENS%20AUCTOR%20BGOORDEN.pdf>

GOORDEN, Bernard ; « De **pentekeningen** van / Les dessins à la plume de Emiel **WALRAVENS** (1879-1914) : **36**) De afbeeldingen in / Les illustrations dans **Le tour du monde de deux enfants de Liège** (1911) van / de **AUCTOR**, schuilnaam van / pseudonyme de **Jan BRUYLANTS Jr.** (1871-1928) » :

<https://www.idesetautres.be/upload/EMIEL%20WALRAVENS%20ILLUSTRATIONS%20AFBEELDINGEN%2036%20TOUR%20MONDE%20DEUX%20>

[ENFANTS%20LIEGE%20AUCTOR%20BGOORD
EN.pdf](#)

GOORDEN, Bernard ; « De **pentekeningen** van / Les dessins à la plume de Emiel **WALRAVENS** (1879-1914) : **37**) De afbeeldingen in *Jan Breydel* (18 ??) / Les illustrations dans *Jan Breydel van / de Willem VERRIEST* (18 ??-19 ??) » :

<https://www.idesetautres.be/upload/EMIEL%20WALRAVENS%20AFBEELDINGEN%20ILLUSTRATIONS%2037%20JAN%20BREYDEL%20WILLEM%20VERRIEST%20BGOORDEN.pdf>

GOORDEN, Bernard ; « De **pentekeningen** van / Les dessins à la plume de Emiel **WALRAVENS** (1879-1914) : **38**) De afbeeldingen in *La vie de Marie Stuart, la reine sans couronne* (1906 ?) van / de Henri Gabriel **LAURALI** (18 ??-19??) :

<https://www.idesetautres.be/upload/EMIEL%20WALRAVENS%20AFBEELDINGEN%20ILLUSTRATIONS%2038%20MARIE%20STUART%20LAURALI%20BGOORDEN.pdf>

GOORDEN, Bernard ; « De **pentekeningen** van / Les dessins à la plume de Emiel **WALRAVENS** (1879-1914) : **39**) De **pentekeningen** van Emiel **WALRAVENS** in *Een zeemanshart* (1925 ?) van / de Abraham **HANS** (1882-1939) :

<https://www.idesetautres.be/upload/EMIEL%20WALRAVENS%20AFBEELDINGEN%20ILLUSTRATIONS%2039%20ZEEMANSHART%20ABRAHAM%20HANS%20BGOORDEN.pdf>

GOORDEN, Bernard ; « De pentekeningen van / Les dessins à la plume de Emiel **WALRAVENS** (1879-1914) : **40**) De afbeeldingen in / Les illustrations dans **Boerenkrijg**, tweede deel, **Vaderland** (1910 ?) van / de Lodewijk VAN LAEKEN (1869-1930) :

<https://www.idesetautres.be/upload/EMIEL%20WALRAVENS%20AFBEELDINGEN%20ILLUSTRATIONS%2040%20BOERENKRIJG%202%20VADERLAND%20VAN%20LAEKEN%20BGOORDEN.pdf>

GOORDEN, Bernard ; De **pentekeningen** van / Les dessins à la plume de Emiel **WALRAVENS** (1879-1914) : **41**) De afbeeldingen in / Les illustrations dans **Vroolijke daden van Keizer Karel** (1912) :

<https://www.idesetautres.be/upload/EMIEL%20WALRAVENS%20AFBEELDINGEN%20ILLUSTRATIONS%2041%20VROOLIJKE%20DADEN%20KEIZER%20KAREL%201912%20BGOORDEN.pdf>

Alle pentekeningen van Emiel **WALRAVENS** (1879-1914) voor de (eerste ? ...) uitgave in 15 afleveringen van **Jan zonder vrees** door Constant de **KINDER** (Antwerpen, Lode Opdebeek ; z. d. = 1910 ? ..., 236 bladzijden) :

<https://www.idesetautres.be/upload/EMIEL%20WALRAVENS%20PENTEKENINGEN%20JAN%20ZONDER%20VREES%201910%20DE%20KINDER%20INTERNET%20LINKS.pdf>

GOORDEN, Bernard ; « *Des illustrations dans 3 livres d'Abraham HANS : A travers la Belgique (Op reis door België), Kerlingaland et Schelde vrij* » :

<http://www.idesetautres.be/upload/ILLUSTRATION%20dans%20KERLINGALAND%20%20A%20TRAVERS%20LA%20BELGIQUE%20et%20SCHELDE%20VRIJ%20de%20Abraham%20HANS.pdf>

GOORDEN, Bernard ; « Wie heeft de handtekening van Emiel **WALRAVENS** doen verdwijnen en waarom ? **1** / Qui a fait disparaître la signature d'Emiel **WALRAVENS** et pourquoi ? **1** (De **pentekeningen** van / Les dessins à la plume de Emiel **WALRAVENS** (1879-1914) : Een afbeelding in / Une illustration dans *Histoire de Jeanne d'Arc* (1904) & *Genoveva van Brabant* (1918). »

Als U de afbeeldingen wilt vergelijken / Si vous souhaitez comparer les illustrations :

<http://www.idesetautres.be/upload/EMIEL%20WALRAVENS%20VERDWENEN%20HANDTEKENING%20SIGNATURE%20DISPARUE%201%20BGGOORDEN.pdf>

GOORDEN, Bernard ; « *B. H. HANS est-il le même illustrateur que **E. HANS** ? ... / Is B. H. HANS dezelfde illustrator als **E. HANS** ? ...* » (Prachtige pentekeningen o. a. van windmolens / De superbes illustrations, e. a. de moulins à vent) :

<http://www.idesetautres.be/upload/BH%20HANS%20EHANS%20ILLUSTRATIONS%20AFBEELDINGEN%20ABRAHAM%20HANS%20BGOORDEN.pdf>

Bernard **GOORDEN** ; « *B. H. HANS est-il le même illustrateur que **E. HANS** ? ... (2) / Is B. H. HANS dezelfde illustrator als **E. HANS** ? ... (2)* » (Illustration / pentekening “*Aan het Begijnhof*” in ***De zingende toren*** van Abraham **HANS**.) :

<http://www.idesetautres.be/upload/BH%20HANS%20EHANS%202%20ILLUSTRATIONS%20AFBEELDINGEN%20ABRAHAM%20HANS%20BGOORDEN.pdf>

Enkele werken van Abraham HANS met pentekeningen o. a. van Emiel Walravens / Quelques oeuvres d'Abraham HANS avec des illustrations, e. a., d'Emiel Walravens.

Abraham **HANS** ; ***De Schelde vrij !*** (verhalen van de Schelde) ; Antwerpen, Lodewijk Opdebeek ; 1910, 200 pages.

INHOUDSOPGAVE

van Abraham **HANS**' ***De Schelde vrij !***

(*verhalen van de Schelde* ; 1910)

+ **register afbeeldingen**

met **INTERNET links** naar de **26** hoofdstukken die **GRATIS** te downloaden zijn.

<http://www.idesetautres.be/upload/SCHELDE%20VRIJ%20ABRAHAM%20HANS%20INHOUDSOPGAVE%20TABLE%20MATIERES%20HOOFDSTUKKEN%20CHAPITRES%2001-26%20REGISTER%20INDEX%20AFBEELDINGEN%20ILLUSTRATIONS%20BGOORDEN.pdf>

Abraham **HANS** ; *Kerlingaland* (Geschiedenis, legenden, zeden en gewoonten der kustbewoners); Antwerpen, Lodewijk Opdebeek ; 1912, 267 pages.

INHOUDSOPGAVE

Van Abraham **HANS**' *Kerlingaland*

+ **register afbeeldingen**

met **INTERNET links** naar de **22** hoofdstukken die **GRATIS** te downloaden zijn.

<http://www.idesetautres.be/upload/KERLINGALAND%20ABRAHAM%20HANS%20INHOUDSOPGAVE%20TABLE%20MATIERES%20HOOFDSTUKKEN%20CHAPITRES%2001-25%20REGISTER%20INDEX%20AFBEELDINGEN%20ILLUSTRATIONS%20BGOORDEN.pdf>

Abraham **HANS** ; *A travers la Belgique* ; Anvers, Lode Opdebeek ; s. d. : 1911 ? ; 3 tomes en 1 volume : 95 + 102 + 151 pages (titre originel : *Op reis door België*).

TABLE DES MATIERES de *A travers la Belgique* d'Abraham **HANS** + **index des illustrations** avec liens **INTERNET** vers les **60** chapitres, qui peuvent être téléchargés

GRATUITEMENT :

<http://www.idesetautres.be/upload/A%20TRAVERS%20LA%20BELGIQUE%201-3%20ABRAHAM%20HANS%20TABLE%20MATIERES%20INDEX%20ILLUSTRATIONS%20AVEC%20LIENS%20INTERNET%20BGOORDEN.pdf>

Tous les titres d'**Arts et métiers** par A. **DUMOULIN** sont également accessibles et, eux aussi, téléchargeables **gratuitement** sur www.idesetautres.be, en l'occurrence :

« **Le diamant** » :

<http://www.idesetautres.be/upload/DIAMANT%20DUMOULIN%20ABRAHAM%20HANS%201926.pdf>

« **Le fer** » :

<http://www.idesetautres.be/upload/FER%20DUMOULIN%20ABRAHAM%20HANS%201926.pdf>

« **Le lin** » :

<http://www.idesetautres.be/upload/LIN%20DUMOULIN%201926%20ABRAHAM%20HANS.pdf>

« **Le pain** » :

<http://www.idesetautres.be/upload/PAIN%20DUMOULIN%201926%20ABRAHAM%20HANS.pdf>

« **La pierre** » :

<http://www.idesetautres.be/upload/PIERRE%20DUMOULIN%201926%20ABRAHAM%20HANS.pdf>

« **Le sel** » :

<http://www.idesetautres.be/upload/SEL%20DUMOULIN%201926%20ABRAHAM%20HANS.pdf>

Autres articles / andere artikels.

GOORDEN, Bernard ; « *Is het portret van Gwyde (Gwijde) van Dampierre van Emiel WALRAVENS (1879-1914), van Edmond VAN OFFEL (1871-1959) of van een vroegere kunstenaar ? ... / Le portrait de Gui (Guy) de Dampierre est-il d'Emiel WALRAVENS, d'Edmond VAN OFFEL ou d'un artiste antérieur ?* » :

<http://www.idesetautres.be/upload/GWYDE%20GUI%20de%20DAMPIERRE%20PORTRET%20PORTRAIT%20BGOORDEN.pdf>

GOORDEN, Bernard ; « Het portret van Gwyde (Gwijde) van Dampierre bestaat ook in Hendrik CONSCIENCE's *Geschiedenis van België* (1845) / Le portrait de Gui (Guy) de Dampierre existe aussi dans la *Geschiedenis van België* (1845) de Henri CONSCIENCE :

<http://www.idesetautres.be/upload/GWYDE%20GUI%20de%20DAMPIERRE%20PORTRET%20%20PORTRAIT%20BGOORDEN.pdf>

ADDENDUM.

Emiel Walravens c/o Historische drukkerij Turnhout :
http://archive.historischedrukkerij.be/search?query=Emiel+Walravens&query_type=keyword&record_types%5B0%5D=Item&record_types%5B1%5D=File&record_types%5B2%5D=Collection&submit_search=Search&page=1

o. a. **Groeninghe** (1910) **Prachtig werk !**

© 2022, Bernard GOORDEN